

Häzirki zaman saglygy goraýyş ulgamynda fizika we informatika ylmynyň tutýan orny örän uly bolup, lukmanlara anyklaýyş, bejergi we gözegçilik proseslerini has çalt, takyk we täsirli ýerine ýetirmekde kömek edýär. Bu ylmlaryň kombinasiýasy arkaly saglyk biliminde we tejribesinde uly ösüş gazanylýar.

Fizika ylmynyň lukmançylykda esasy ulanylyşy radiologiýa, rentgen we magnit rezonansly şekillendiriş enjamlary arkaly ýüze çykýar. Rentgen we tomografiýa organyň içki gurluşyny görmek üçin ulanylsa, magnit rezonansly şekillendiriş (MRI) organlaryň we dokumalaryň takyk ýagdaýyny anyklamakda ulanylýar. Fizika radiasiýa terapiýasynda hem möhüm rol oýnap, rak keselleriniň bejergisinde ulanylýan energiýa we metodlar bilen üpjün edýär.

Sanly tehnologiýalaryň we informatikanyň ösmegi bilen, lukmançylyk maglumatlarynyň ýygylşy, saklanyşy we analizi has-da kämilleşdirildi. Elektron saglyk kartalary (EHR) lukmanlara hassalaryň maglumatlaryny çalt gözden geçirmäge we bejergi proseslerini tertipleşdirmäge kömek edýär. Informatika häzir anyklaýyş algoritmleri we emeli intellekt ulgamlary arkaly has çalt diagnoz goýmakda möhüm rol oýnaýar. Fizika we informatika ylmynyň birleşmegi, lukmançylyk tehnologiýalaryny kämilleşdirmekde köp ugurly mümkinçilikleri döredýär. Mysal üçin, radiologiýa şekillendiriş programmalary hassalaryň organlarynyň takyk ýagdaýyny derňew etmekde ulanylýar. Biologiki maglumatlary sanly programma arkaly öwrenmek bolsa, hassalaryň saglyk ýagdaýyny gözegçilikde saklamaga kömek edýär.

Geljekde fizika we informatika ylmynyň lukmançylykda ulanylyşy has-da giňeler. Kämilleşdirilen şekillendiriş we analitik programmalar hassalaryň saglygy barada has çuňňur maglumat almakda lukmanlara ýardam eder. Mundan başga-da, emeli intellekt we maşyn öwreniş ulgamlary hassalaryň bejergi prosesini awtomatlaşdyrmakda we netijeliligini ýokarlandyrmakda täsir eder.

Aýna KIÇIÝEWA

Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň mugallymy